

PORADŇA PRE OBČIANSKE A ĽUDSKÉ PRÁVA

CENTER FOR CIVIL AND HUMAN RIGHTS

KRIVÁ 23, 040 01 KOŠICE, SLOVENSKO

» mobil: +421 908 69 55 31, +421 949 338 396
» www.poradna-prava.sk » poradna@poradna-prava.sk
» IČO: 37 86 72 70 » IBAN: SK98 5200 0000 0000 0551 9629

Pripomienky mimovládnej organizácie Poradňa pre občianske a ľudské práva k informácii o priebehu a výsledku posudzovania SR v rámci mechanizmu Univerzálneho periodického hodnotenia Rady OSN pre ľudské práva (Nelegislatívny všeobecný materiál).

Materiál bol predložený na medzirezortné pripomienkové konanie Ministerstvom zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky dňa 25.4.2019

Číslo legislatívneho procesu: LP/2019/328

Pozmeňujúce návrhy:

1.

Pripomienka k odporúčaniam UPR/147

Navrhujeme, aby bolo stanovisko SR k uvedenému odporúčaniam prehodnotených a odporúčaniam bolo v celom rozsahu akceptovaných.

Odôvodnenie:

Príslušné odôvodnenie predkladateľa materiálu nijako nevysvetľuje, prečo má byť odporúčanie UPR/147 zo strany SR prijaté len čiastočne. Popisuje iné súvislosti, ktoré s obsahom daného odporúčania vôbec nesúvisia. Samotné odporúčanie navrhuje vytvorenia nezávislého orgánu s cieľom komplexne zdokumentovať počet žien, ktoré boli sterilizované bez ich informovaného súhlasu. Odôvodnenie predkladateľa na obsah tohto odporúčania nijako nereaguje a len popisuje súčasný legislatívny stav týkajúci sa evidencie výkonov v rámci zdravotnej starostlivosti v zdravotnej dokumentácii a zabezpečenia informovaného súhlasu s lekáorskými zákrokmi vrátane vykonávania sterilizácie.

Akceptovanie príslušného odporúčania je v súlade s medzinárodnými právnymi záväzkami SR v oblasti ľudských práv a súvisí s potrebou zabezpečenia účinného prístupu k spravodlivosti pre obeť porušovania ľudských práv. Je v súlade s aktuálnym odporúčaním Výboru OSN pre ľudské práva pre SR, ktoré sa týka potreby zriadenia nezávislého orgánu, na vyšetrovanie celého rozsahu praxe sterilizácií bez informovaného súhlasu a poskytnutia finančného a iného odškodnenia pre jej obeť (CCPR/C/SVK/CO/2016, ods. 26 - 27).

Pripomienka je zásadná.

2.

Pripomienka k odporúčaniam UPR/181

Navrhujeme upraviť preklad znenia tohto odporúčania do slovenčiny nasledovne: Prijat' konkrétne a účinné opatrenia na riešenie a predchádzanie diskriminácie rómskych žien v ich prístupe k sexuálnemu a reprodukčnému zdraviu a právam, vrátane ich zdravia v tehotenstve, počas pôrodu a po pôrode.

Odôvodnenie:

Anglický termín 'maternal health' definuje Svetová zdravotnícka organizácia (WHO) ako zdravie žien v tehotenstve, počas pôrodu a po pôrode. Súčasný preklad odporúčania predkladateľa "zdravie matiek" tejto definícii nezodpovedá a svojím obsahom sa od nej odlišuje.

Pripomienka je zásadná.

3.

Pripomienka k odporúčaniam UPR/181

Navrhujeme, aby bolo stanovisko SR k uvedenému odporúčaniam prehodnotené a odporúčania bolo v celom rozsahu akceptované.

Odôvodnenie:

Príslušné odôvodnenie predkladateľa dostatočne nevysvetľuje, prečo má byť odporúčanie UPR/181 zo strany SR prijaté len čiastočne. Informuje o činnosti príspevkovej organizácie Ministerstva zdravotníctva SR Zdravé regióny, ktorej poslaním je realizácia a rozvoj dočasných vyrovnávacích opatrení v oblasti zdravia, ktorá prispieva k napĺňaniu cieľov vládneho strategického dokumentu – Stratégia SR pre integráciu Rómov do 2020. Podporu činnosti tejto príspevkovej organizácie však nemožno považovať za dostatočné opatrenie na riešenie a predchádzanie diskriminácie rómskych žien v ich prístupe k sexuálnemu a reprodukčnému zdraviu a právam, vrátane zdravia žien v tehotenstve, počas pôrodu a po pôrode. Príslušné odporúčanie je formulované všeobecne a poukazuje na komplexný problém, ktorý sa prejavuje v rôznych formách a jeho riešenie si vyžaduje širšie úsilie slovenských štátnych orgánov. V novembri 2017 bol tento problém okrem iného bližšie popísaný vo výskumnej správe publikovanej mimovládnyimi organizáciami Poradňa pre občianske a ľudské práva a Centrum pre reprodukčné práva – [Vakeras zorales – Hovoríme nahlas: Skúsenosti rómskych žien so zdravotnou starostlivosťou o reprodukčné zdravie na Slovensku](#). Uvedená správa navrhuje širšie spektrum opatrení, ktoré je potrebné prijať zo strany štátnych orgánov na účinné odstránenie diskriminácie rómskych žien v ich prístupe k sexuálnemu a reprodukčnému zdraviu s ohľadom na medzinárodné právne záväzky SR v oblasti ľudských práv.

Pripomienka je zásadná.

4.

Pripomienka k odporúčaniam UPR/96

Navrhujeme, aby bolo stanovisko SR k uvedenému odporúčaniam prehodnotené a odporúčania bolo akceptované.

Odôvodnenie:

Neakceptovanie odporúčania odôvodňuje predkladateľ zmenami, ktoré boli v ostatnom období uskutočnené v záujme zvýšenia transparentnosti a objektívnosti pri obsadzovaní vrcholových funkcií v Policajnom zbore vrátane už schválených zmien vo vymenovaní prezidenta Policajného zboru a riaditeľa Úradu inšpekčnej služby do funkcie. Uvedené odporúčanie, ako aj odporúčania viacerých medzinárodných ľudskoprávných inštitúcií, ako sú príslušné

výbory OSN, a v neposlednom rade judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva (ESĽP) však zreteľne naznačujú, že uskutočnené zmeny s cieľom posilniť nezávislosť vyšetrovania trestnej činnosti príslušníkov polície nie sú z hľadiska medzinárodných záväzkov SR v oblasti ľudských práv dostatočné.

Judikatúra ESĽP kladie špecifické požiadavky, týkajúce sa zabezpečenia nezávislosti a nestrannosti vyšetrovania násilnej trestnej činnosti príslušníkov policajného zboru. V tomto smere okrem iného určuje, že nesmie existovať žiadny inštitucionálny a hierarchický vzťah medzi vyšetrojúcim orgánom a osobami, voči ktorým je vyšetrovanie vedené, a to formálne, ale aj reálne v praxi (pozri napr. rozhodnutia v prípadoch Ramsahai a ďalší proti Holandsku, sťažnosť č. 52391/99, rozsudok Veľkej komory zo dňa 15.5.2007, ods. 325; Güleç proti Turecku, sťažnosť č. 21593/93, rozsudok z 27. júla 1998, Zbierka 1998-IV, s. 1733, ods. 81 – 82; Ogur proti Turecku, sťažnosť č. 21954/93, rozsudok Veľkej komory z 20.5.1999, ods. 91 – 92, ECHR 1999-III; Ergi proti Turecku, sťažnosť č. 23818/94, rozsudok z 28. júla 1998, Zbierka 1998-IV, s. 1778-79, ods. 83 – 84; a rozsudky Severného Írska, napríklad Hugh Jordan proti Spojenému kráľovstvu, č. 24746/94, ods. 120; a Kelly a ďalší proti Spojenému kráľovstvu, č. 30054/96, ods. 114, obe z 4. mája 2001 ako aj rozhodnutia v prípadoch proti Českej republike Eremiášová a Pechová proti Českej republike, sťažnosť č. 23944/04, 16. 2. 2012, ods. 154; Kummer proti Českej republike, sťažnosť č.32133/11, rozsudok z dňa 25.7. 2013, ods. 83).

Vytvorenie plne nezávislého orgánu by okrem toho malo zároveň väčší potenciál posilniť celkovú dôveru verejnosti vo vyšetrovanie trestnej činnosti príslušníkov polície a činnosť polície ako takej.

Pripomienka je zásadná.

Kontaktné informácie: Štefan Ivanco, programový koordinátor Poradne pre občianske a ľudské práva; tel: 0908 695 531; e-mail: antidiskriminacia@poradna-prava.sk

Poradňa pre občianske a ľudské práva je mimovládna organizácia, ktorá sa venuje ochrane ľudských práv a slobôd so zameraním na ochranu práv menšín a ochranu pred diskrimináciou. Pozornosť dlhodobo venuje predovšetkým otázkam diskriminácie rómskej etnickej skupiny v rôznych oblastiach života na Slovensku. Venuje sa tiež ochrane reprodukčných práv a problematike policajného násillia. Poradňa vo svojej práci rozvíja metódu strategického vedenia súdnych sporov v prípadoch diskriminácie a porušovania ľudských práv menšín. Zabezpečuje sprostredkovanie bezplatného právneho poradenstva vo vybraných prípadoch porušenia ľudských práv a bezplatného právneho zastupovania v konaniach pred slovenskými súdmi a Európskym súdom pre ľudské práva v Štrasburgu. Vykonáva tiež terénny monitoring, advokačné aktivity vo vzťahu k štátnym inštitúciám a realizuje vzdelávacie aktivity v oblasti ochrany pred diskrimináciou pre odbornú a laickú verejnosť.

Web: www.poradna-prava.sk